

Křišťálovým ÚDOLÍM

TISK, Datum: 18.08.2021, Zdroj: Chvilka pro tebe, Strana: 38, Autor: Milan Šefl, Vytlačeno: 84 196, Prodáno: 58 205, Čtenost: 332 122, Rubrika: Výlety

Sklo na našem území používali už staří Keltové, ale sklářskou velmocí jsme se stali až počátkem 18. století – díky českému křišťálu.

Průzračně čisté sklo, připomínající přírodní křišťál a vhodné pro rytí a broušení, proslavilo Čechy po celém světě a učinilo z českých zemí nejvýznamnějšího vývozce skla vůbec.

S historií českého sklářství se můžete seznámit v Křišťálovém údolí, unikátní sklářské oblasti na severu Čech. Začíná u Kamenického Šenova a končí v Harrachově a zahrnuje města a městečka Lužických i Jizerských hor, Českého ráje a Krkonoš. Jaká jsou hlavní lákadla jednotlivých oblastí Křišťálového údolí?

PŘÍBĚH BIŽUTERIE

Brána do Jizerských hor, tak bývá přezdíván Jablonec nad Nisou, na sklářské mapě světa zapsaný jako metropole bižuterie. Zážitek slibuje návštěva jabloneckého Muzea skla a bižuterie, jediného svého druhu v České republice. V jeho hlavní budově uvidíte třeba kolekci knoflíků, obsahující až dva tisíce různých vzorů, nebo skleněný set navržený pro následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este. A obdivovat můžete i moderní přístavbu muzea ve tvaru broušeného skleněného krystalu, kde jsou k vidění další zajímavé exponáty.

NEJSTARŠÍ SKLÁRNA

Jedno z neznámějších krkonošských lyžařských středisek, Harrachov, se pyšní i tím, že se zde nalézá zřejmě nejstarší stále fungující sklárna na světě. Její počátky sahají až do roku 1712, kdy byla založena na jilemnickém panství hrabat Harrachů, a po více než tři stovky let se zde výroba opravdu ani na chvíli nezastavila. I dnes se tady rodí luxusní nápojové a užitkové sklo, ale také křišťálové lustry. Současný majitel, právník a vyučený sklář František Novosad, má hlavní odběratele v USA a skandinávských zemích. Součástí harrachovského komplexu je vedle sklárny i muzeum, prodejna skla a porcelánu, hotel, restaurace či minipivovar.

KLENOTNICE V PODZEMÍ

Srdce Českého ráje, město Turnov, proslavilo broušení drahých kamenů a ojedinělá výroba šperků z českých granátů. Dokumentuje to expozice v turnovském Muzeu Českého ráje, nazvaná velmi příznačně Klenotnice. Spatříte tady šperky, nádoby z drahých a ušlechtilých kamenů a stříbrnické tepané práce z let 1891–1954.

Kolekce prací učitelů i studentů někdejší turnovské „odborné školy pro broušení a zasazování drahokamů“ je umístěna v působivých podzemních prostorách muzea, které dávají vyniknout oslnivé kráse vystavených klenotů.

VE MĚSTĚ SKLA

Sklářskou perlou Lužických hor je Nový Bor, nenápadné městečko pod horou Klíč, které dobře znají sklářští mistři, ale i věhlasní světoví designéři. Zasloužil se o to zejména malíř skla z Polevska a vynálezce červené lazury Bedřich Egermann.

Přímo na náměstí Nového Boru můžete navštívit Sklářské muzeum, kde jsou soustředěny práce mnoha generací sklářských mistrů a výtvarníků. První patro je vyhrazeno historii rytí a broušení skla, v přízemí je sklo malované. Nechybějí ukázky vrcholných prací z období baroka, biedermaieru, secese či stylu art deco, ale ani zakázky pro export a směřující třeba do dalekých zemí Orientu. *

Foto autor: foto: Ota Bartovský/MAFRA/profimedia.cz, Kochneva Tetyana/shutterstock.com

Foto popis: Zářivou krásu drahých kamenů objevíte v Turnově.

Foto popis: Přístavba jabloneckého Muzea skla a bižuterie ve tvaru krystalu.

Foto popis: Sklárna Novosad je nejdéle fungující sklárnou na světě.